

بسمه تعالی

مراقبت از تراکتوستومی

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی امام علی (ع)

دفتر آموزش سلامت

تاریخ تولید: ۹۷/۰۱/۱۵

کد: ۲۲-۹

در موارد ذیل حتماً به پزشک گوش ، حلق و بینی مراجعه کنید :

* هر گونه تغییر در وضعیت تنفس بیمار مانند : تنفس مشکل ، تحریک پذیری ، سیاه شدن پوست و لب ها ، افزایش تعداد تنفس ، استفاده از عضلات شکم در تنفس لازم است بلافاصله به پزشک اطلاع داده شود .
* مراقب نشانه ها و علائم اولیه ی عفونت باشید و در صورت بروز تب ، افزایش ضربان قلب، افزایش ترشح چرکی، بوی بد ترشحات، حساسیت و قرمزی به پزشک اطلاع دهید.

* در صورت مشاهده ی زخم و افزایش قرمزی در اطراف استوما و ترشحات غلیظ و خون آلود .

* اگر احساس می کنید لوله ی تراکتوستومی بیرون آمده و قادر به جایگزین کردن آن نیستید .

* اگر بیمار شما مشکل تنفسی دارد و با استفاده از روش معمول پاکسازی تنفسی بر طرف نمی شود .

* در صورت افزایش درد و ناراحتی .

* ماهی یکبار جهت معاینات دوره ای مراجعه کنید.

منابع: ۱. بروئر و سودارث. درسامه ی پرستاری داخلی -جراحی ارتویدی. جانس ال هینکل. کری.اچ. چپویر. ترجمه ی فریبا نصیری زیبا. ویراست سیزدهم ۲۰۱۴. تهران جامعه نگر سالمی. ۲. Consult Nursing (پایگاه اطلاعاتی)

* بعد از عمل فعالیت شدید برای مدت شش هفته محدود می شود .

* افرادی که تراکتوستومی دایم دارند از انجام شنا خودداری

کرده و به هنگام حمام کردن از ورود آب به داخل لوله جلوگیری کنند .

* مراقب باشید محل استراحت بیمار عاری از گرد و خاک

باشد در صورت وجود پشه و مگس از پشه بند و یا توری

برای جلوگیری از ورود حشرات به لوله تراکتوستومی استفاده کنید.

* از تماس با ذرات و مواد پودری که می تواند وارد استوما شده و باعث مشکلات تنفسی جدی گردد اجتناب کنید.

* در بیمارانی که تراکتوستومی دارند هوا از روی تارهای صوتی عبور نمی کند ، لذا صحبت کردن بیمار بدون صدا می

باشد شما می توانید از روی لب خوانی یا نوشتن مطالب با وی ارتباط برقرار کنید .

* در تراکتوستومی دایم، بیمار می تواند به منظور یادگیری صحبت با لوله به یک متخصص گفتار درمان مراجعه کند .

* به بیمار توصیه می شود در هنگام خارج شدن از منزل از یک روسری شل برای پوشش گردن اسفاده نماید .

تراکئوستومی چیست؟ تراکئوستومی باز کردن یک راه هوایی در لوله

تراشه است که شما آنرا به صورت یک حفره در زیر گلو مشاهده می کنید .

* تراکئوستومی بر حسب نیاز بیمار ممکن است دائم یا موقت باشد.

* تراکئوستومی با یک نوار باریک به دور گردن بسته می شود و یک

کاف به آن متصل می باشد که باید پر از هوا باشد تا از خروج آن

جلوگیری کند و مانع ورود ترشحات از دهان و معده به ریه می شود .

* در زیر لوله تراکئوستومی یک عدد گاز قرار می دهند تا باعث جذب

ترشحات تراکئوستومی شود این گاز از ایجاد عفونت نیز پیشگیری

می کند.

مراقبت در منزل:

* بعد از عمل شروع تغذیه با لوله ی بینی - معدی صورت می گیرد و

پس با دستور پزشک تغذیه با مایعات از طریق دهان شروع می شود و

به تدریج غذاهای جامد بر حسب تحمل بیمار در برنامه ی غذایی

گنجانده می شود .

* از مصرف غذاهای زیاد شیرین که باعث ترشح بزاق و تضعیف قدرت

چشایی می شود خودداری کنید .

* لازم است بیمار در وضعیت نشسته (سر بیمار ۳۰ الی ۴۵ درجه بالا

باشد) قرار گیرد تا تنفس به شکل بهتر و موثرتری انجام شود .

* در صورت هوشیار بودن ، بیمار به سرفه ی مکرر تشویق شود ؛ زیرا با

هر سرفه مقدار زیادی خلط از دهانه ی تراکئوستومی خارج می شود .

* به طور معمول، بینی و دهان هوا را تمیز ، گرم و مرطوب می کند، در

بیماران تراکئوستومی سردی بیش از حد هوا و یا خشک بودن هوای

محیط می تواند سبب آزدگی شود ، ایجاد رطوبت کافی در محیط

اهمیت زیادی دارد و می توان با استفاده از دستگاه بخور رطوبت کافی را

در محیط ایجاد کرد .

* فیزیوتراپی تنفسی شامل ماساژ پشت ، ایجاد لرزش و سرفه، تخلیه

ی ترشحات را افزایش می دهد ، سبب پیشگیری از روی هم خوابیدن

ریه ها و کاهش عفونت می شود و لازم است روزانه چندین بار این عمل

انجام شود .

* لوله ی داخلی تراکئوستومی هر زمان که پر شد تخلیه شده و

شستشو داده شودشستن بافت ریه کمک کرده و توانایی استفاده از

ماهیچه های تنفسی را افزایش می دهد ، سبب پیشگیری از روی هم

خوابیدن ریه ها و کاهش عفونت می شود و لازم است روزانه چندین بار

این عمل انجام شود .

* در صورت استفاده از روش های استریل در طی ساکشن کردن یا

دستکاری ، شانس عفونت کم می شود و جهت پیشگیری از عفونت بهتر

است لوله های تراکئوستومی هر ۵ الی ۷ روز تعویض شود .

* همواره محل استوما را خشک نگهدارید .

* اطراف تراکئوستومی باید توسط نرمال سالین از ترشحات پاک و توسط

پانسمان خشک پوشانده شود .

* در صورت غلیظ بودن ترشحات ، افزایش دریافت مایعات و

استفاده از رطوبت سرد جهت رقیق شدن ترشحات توصیه

می شود.

* به بیمار توصیه می شود مرتب دهان خود را با آب گرم یا

دهانشویه بشوید و دندانهای خود را مسواک بزنید . از ارتباط

بیمار با افرادی که مبتلا به سرماخوردگی یا عفونت های

دستگاه تنفسی هستند، پرهیزید .

* در صورت آلوده شدن بند تراکئوستومی به ترشحات با

رعایت اصول ایمنی آنرا تعویض کنید.

* از زیر تراکئوستومی در صورت آلوده شدن چند بار در روز

تعویض شود .

* حین استراحت حیثاً پتو یا ملحفه روی تراکئوستومی را

مسدود نکند .

* پزشک ممکن است برای بیمار شما داروهای مسکن و آنتی

بیوتیک برای به حداقل رساندن خطر عفونت و کاهش درد

تجویز کند .

* اگر دلمه ای روی پوست به وجود آمده ، باید ماده ی

مرطوب کننده ی بدون روغن روی پوست مالیده و سپس با

یک وسیله ی استریل دلمه ها را از روی پوست برداشت.